

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/572/2015
Identifikačné číslo spisu: 8709211335
Dátum vydania rozhodnutia: 25.01.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Lubor Šebo
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:8709211335.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne B. Z., bytom V., zastúpenej JUDr. Jurajom Lukáčom, advokátom so sídlom v Poprade, Mnoheľova 840/8, proti žalovanému Y. J., bytom V., o ochranu osobnosti, vedenom na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 20 C 169/2009, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 15. apríla 2015 sp. zn. 15 Co 20/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Prešove rozsudkom z 15. apríla 2015, sp. zn. 15 Co 20/2015 potvrdil rozsudok Okresného súdu Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“) z 18. novembra 2014, č. k. 20 C 169/2009-302, ktorým súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobkyne o uloženie povinnosti žalovanému zdržať sa tvrdení proti jej osobe o tom, že v období rokov 2004 až 2006 neupratovala spoločné priestory vo vchode č. XX bytového domu W., nachádzajúceho sa v V., ako aj o tom, že by jej v dôsledku tejto skutočnosti mal vzniknúť nedoplatok voči Bytovému družstvu W.. Odvolací súd potvrdil napadnuté rozhodnutie v súlade s ustanovením § 219 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), pretože zodpovedá skutkovým zisteniam a je vecne správne napriek tomu, že trpí aj vadami nezrozumiteľnosti a zmätočnosti. Uviedol, že treba robiť rozdiel medzi kritikou a neoprávneným zásahom, pričom tento rozdiel je potrebné vidieť v pravdivosti, objektívnosti prejavu a v celi, ktorý sa ním sleduje. Žalobkyňa bola podrobená oprávnenej kritike, čím nie je daný právny základ pre uplatnenie nárokov súvisiacich s ochranou osobnosti v zmysle ustanovenia § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie preto rozhodol správne, keď žalobu ako nedôvodnú zamietol s odkazom na pravdivosť tvrdení žalovaného podporených výpoveďou svedka X. J.. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 4 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že o trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie.

2. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), t. j. pred 1. júlom 2016, ktorého

prípustnosť odôvodňovala ustanovením § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. a dôvodnosť ustanovením § 241 ods. 2 písm. a/, c/ O.s.p. K jej odňatiu možnosti konať pred súdom došlo zo strany odvolacieho súdu aj súdu prvej inštancie pre nepreskúmateľnosť a nevysporiadanie sa s argumentáciou žalobkyne v ich rozhodnutiach, čo dovolateľka považuje za porušenie práva na spravodlivý proces. Je toho názoru, že pokiaľ sa krajský súd nezaoberal všetkými odvolacími dôvodmi v jej odvolaní, na relevantné otázky poskytol hmlistú a neadekvátnu odpoveď, porušil tak ústavno-procesné princípy vyplývajúce zo základného práva na súdnu ochranu, resp. zaručeného práva na spravodlivé konanie. Tento nedostatok nemožno zhojiť ani postupom odvolacieho súdu, kedy v snahe ukončiť predmetné súdne konanie v rozpore s vykonaným dokazovaním sa pokúsil zmätočnosť rozhodnutia prvostupňového súdu vyargumentovať logicky nesúrodým a ešte zmätočnejším odôvodnením, pričom na zásadné odvolacie argumenty neprihliadal. Tvrdenie žalovaného, že žalobkyňa neupratuje schody, je nepravdivé a zavádzajúce, čo preukazujú vykonané dôkazy. Z výpovedí svedkov a ich písomných vyhlásení je preukázané, že žalobkyňa schody upratovala, hoci niektorí ľudia mali o upratovaní inú predstavu; žalovaný teda nepreukázal pravdivosť svojho difamačného tvrdenia, že žalobkyňa neupratovala schody vôbec. Žalovaný zverejnením nepravdivých informácií o žalobkyni zasiahol do jej osobnostných práv. Na základe uvedeného navrhla, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

3. Žalovaný sa k podanému dovolaniu nevyjadril.

4. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP, ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, platí, že ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala dovolateľka v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP) bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. Rozsudky odvolacieho súdu, proti ktorým by bolo dovolanie prípustné, sú uvedené v § 238 ods. 1, 2 a 3 O.s.p. Keďže dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu nemožno podriaďiť pod žiadny dôvod prípustnosti dovolania v zmysle § 238 O.s.p., je zrejmé, že dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu v predmetnej veci podľa tohto ustanovenia nie je prípustné.

7. Predmetné dovolanie by bolo prípustné, iba ak v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O.s.p. Žalobkyňa procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdila a ich existencia ani nevyšla v dovolacom konaní najavo; nepreukázaná bola tiež vada konania žalobkyňou namietaná (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.).

8. Dovolaťka v súvislosti s tvrdením procesnej vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. namieta zmätočnosť a arbitrárnosť rozsudku odvolacieho súdu, jeho nepreskúmateľnosť a nevysporiadanie sa s argumentáciou žalobkyne. Najvyšší súd, stotožňujúc sa v preskúmvanej veci so závermi, na ktorých spočíva stanovisko občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu z 3. decembra 2015, uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 2/2016, skúmal, či v danej veci ide o taký výnimočný prípad, kedy by nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladala vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Dovolací súd však nezistil, že by o takýto prípad v prejednávanej veci išlo; napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (pozri Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003). Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu obsahuje dostatočné vysvetlenie dôvodov, na ktorých dovolací súd založil svoje rozhodnutie. Uvádza skutkový stav, ktorý považoval dovolací súd za rozhodujúci, stanoviská procesných strán k prerokúvanej veci, výsledky vykonaného dokazovania,

obsah odvolania a právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení. Z obsahu spisu tiež vyplýva, že rozhodnutie odvolacieho súdu je plne v kontexte s predchádzajúcimi zrušujúcimi rozhodnutiami odvolacieho súdu zo dňa 21. septembra 2011, sp. zn. 15 Co 18/2011 a zo dňa 27. novembra 2013, sp. zn. 15 Co 1/2013; t. j. zodpovedá odvolacím súdom už predtým vysloveným skutkovým a právnym názorom, že „...žalovaný nekonal svojvoľne, ale na podnet obyvateľov bytového domu, čo bolo potvrdené svedeckou výpoveďou X. J. a listinným dôkazom - vyjadrením susedov...“. Pokiaľ aj odvolací súd uviedol, že napadnutý rozsudok „...trpí vadami nezrozumiteľnosti a zmätočnosti...“ čo do odôvodnenia a napriek uvedenému predmetný rozsudok potvrdil, nedošlo tým podľa názoru dovolacieho súdu k odňatiu možnosti žalobkyne konať pred súdom a uvedené konštatovanie ani neodôvodňuje to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá časť predmetnej právnej vety. Obsah spisu nedáva podklad k záveru, že ide o „vadu“ takej intenzity, ktorá by zakladala nepreskúmateľnosť rozhodnutia v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. K predmetnému dovolací súd tiež uvádza, že podľa § 213 ods. 1 O.s.p. bol odvolací súd viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil súd prvej inštancie s výnimkami ustanovenými v odsekoch 2 až 7 (§ 213 ods. 1 O.s.p.). V preskúmvanej veci odvolací súd pri svojom rozhodovaní nevychádzal z iného skutkového základu ako súd prvej inštancie, v dôvodoch svojho rozhodnutia sa stotožnil s tým, že „...v konaní bola preukázaná pravdivosť tvrdení žalovaného vychádzajúcich z tvrdení svedka J., ktorý uviedol, že sa na žalobkyňu sťažoval, pretože na poschodí neupratovala spoločné priestory podľa dohody (viď zápisnica o pojednávaní zo dňa 21. mája 2012 č. l. 181 a nasl. spisu), následne bola sťažnosť prejednávaná na zasadnutí družstva, ktoré prijalo príslušné opatrenia...“. Ak mal odvolací súd za to, že zamietajúci výrok rozsudku súdu prvej inštancie zodpovedá zistenému skutkovému stavu, postupoval správne (aj keď sa v celom rozsahu nestotožnil s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie), keď napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil v zmysle ustanovenia § 219 ods. 1 O.s.p. V nadväznosti na uvedené dovolací súd tiež poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. II. ÚS 78/05, zo 16. marca 2005, podľa ktorého: „Súčasťou základného práva na súdnu ochranu v občianskom súdnom konaní podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je právo na odôvodnenie, ktorého štruktúra je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O.s.p. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 O.s.p.). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní.“ Napokon treba dodať, že za vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd (nerozhodol) a neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalobkyne.

9. Pokiaľ dovolateľka vytýkala odvolaciemu súdu aj nesprávne právne závery, dovolací súd uvádza, že do 30. júna 2016 prípustnosť dovolania nezakladalo (a účinky umožňujúce meritórny dovolací prieskum nevyvolávalo) ani to, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočívalo na nesprávnych právnych záveroch (viď najmä judikát R 54/2012, ale aj viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014).

10. Prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. nezakladalo ani nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. V tomto smere najvyšší súd poukazuje na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v judikátoch R 37/1993 a R 125/1999, R 42/1993, ako aj v rozhodnutiach najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012 a pre úplnosť poznamenáva, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nepatrí právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia navrhnutých dôkazov súdom, prípadne s a dožadovať navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj I. ÚS 97/97).

11. Dovolací súd vyššie uvedené dopĺňa poukázaním na záver ústavného súdu, podľa ktorého „prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p.“ (viď

IV. ÚS 196/2014).

12. Vzhľadom na uvedené možno uzavrieť, že prípustnosť dovolania žalobkyne nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p., v dovolacom konaní neboli zistené ani dôvody prípustnosti dovolania uvedené v ustanovení § 237 ods. 1 O.s.p. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobkyne podľa § 447 písm. c/ CSP ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, odmietol, a to bez toho, aby skúmal vecnú správnosť napadnutého rozsudku odvolacieho súdu.

13. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

14.1 Toto rozhodnutie vo veci samej prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

14.2 V časti výroku o trovách dovolacieho konania rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 2 : 1.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.